

**La col·lecció de documents sòlts
de les notaries del districte de
Montblanc conservada a Valls
(segles XVI-XX)**

Josep M. Grau Pujol

• La col·lecció de documents sòlts • de les notaries del districte de • Montblanc conservada a Valls • (segles XVI-XX)

• Josep M. Grau Pujol

Dins del fons notarial de Valls, en la secció de notaris diversos, l'Arxiu Comarcal de l'Alt Camp (Valls) conserva una petita col·lecció de còpies d'escriptures notariales en paper de diferents indrets de la Conca, moltes de les quals estan vinculades d'una manera o altra amb l'àrea de Valls. A fi de difondre la seva existència entre els investigadors conquencs en relacionem el seu contingut. Segurament es tracta d'escriptures que es localitzaren entremig dels manuals notariales de Valls i es guardaren separadament. Els notaris més presents són els de Montblanc, seguits dels de Sarral i en darrer lloc els de Santa Coloma. L'origen geogràfic dels atorgants també és indicatiu; així, en la notaria de la capital de la Conca destaquen els veïns de Miramar, Lilla, la Riba i Vilaverd, ja en els límits entre les dues comarques. En el cas de Sarral ens trobem amb la mateixa situació: els clients són de poblacions a cavall entre Sarral i Valls, és a dir, Cabra del Camp i el Pla de Santa Maria; finalment, el centre de la Baixa Segarra aplega actes de gent de Querol, Savallà i Vallespinosa. Una altra vinculació amb Valls és a través dels censalistes, és a dir, dels propietaris de capital que feien préstecs en forma de censal, com per exemple la comunitat de preveres de Valls. La majoria dels documents són en bon estat de conservació si bé alguns estan afectats per la humitat. Recordem que les escriptures servades a Valls són còpies que en principi s'havien de quedar els interessats, l'historiador disposa a l'Arxiu Comarcal de Montblanc dels volums de totes les notaries referides, on pot ampliar informació. Tret d'un fragment de capbreu d'origen senyorial la resta d'actes notariales són de naturalesa particular, referits a la transmissió de la propietat, herència i endeutament, tots útils per al coneixement de la història agrària, a més de la genealogia i història familiar. Són nombrosos els arxius catalans i peninsulars que contenen informació sobre la nostra comarca, l'*Aplec de Treballs* és una bona eina de difusió de continguts, que els arxivers poden utilitzar.

Notaria de Montblanc

Notari Joan Tolrà

– Montblanc, 6 de juny de 1552. Capítols matrimonials entre Bartomeu Montserrat, pagès de Montblanc, fill de Llorenç (difunt) i Caterina.

Foli, 2 f., sign. 2296.

Notari Josep Cabeça Blet

– Pira, 14 de novembre de 1742. Venda a carta de gràcia que realitzen els veïns de Pira de la imposició del 18è de la collita del terme al rector i comunitat de preveres de Valls per l'import de 1.800 lliures. Els caps de casa que apareixen segons ordre del document són:

- Isidre Martí
  - Josep Amill (*a*) del molí de l'oli
  - Francesc Cantó
  - Francesc Poblet
  - Joan Bonastre
  - Roc Avià
  - Jeroni Capdevila
  - Joan Cendra
  - Josep Calvet
  - Pere-Pau Calvet
  - Josep Amorós, menor
  - Pau Poblet
  - Josep Dalmau
  - Jaume Amill (*a*) del carrer major
  - Ramon Cendra
  - Jacint Ponts
  - Jaume Amill (*a*) de la casa gran
  - Jaume Amill (*a*) del mas
  - Francesc Romeu
- (Tots són pagesos.)

Notari Macià Català Roig

– Montblanc, 20 de març de 1791. Venda feta per Joan Torres, fuster natural de Solivella, a favor d'Antoni Torrents, paperer, ambdós habitants a la Riba, d'un pati derruït situat a la partida Secà del mateix terme, mesura 30 pams d'ample i 50 de llarg, el preu és de 29 lliures.

Foli, 8 f. (dos són la coberta), reg. 2298

Notari Francesc Avià

– Montblanc, 6 de desembre de 1811. Venda d'una peça de terra erma d'un jornal d'extensió situada a la partida Vilasec del terme d'Alcover que Úrsula Murrió, donzella de la Morera de Montsant, resident a Alcover, i Bernat Murrió, cirurgià nat a Alcover i veí de Vilaverd, realitzen "per expedició de sos negocis" a favor de Blai Oller, pagès de Cabrera (terme de Mont-ral).

Foli, 4 f. (dos són la coberta), reg. 2299

– Montblanc, 15 de març de 1813. Venda a carta de gràcia d'una peça de terra campa de 3,5 quarteres de sembradura situada a la partida Sort de Dalt que efectua Macià Malet, pagès de Montblanc, per pagar 1.500 lliures corresponents al dot de Maria Àngela Malet, en primeres núpcies muller de Josep Ferrer, pagès de Vinaixa, i en segones de Josep Giol, adroguer de Montblanc. El comprador és Antoni Català, pagès de Vilaverd, la terra és sota alou i domini dels P. Carmelites de Valls.

Foli, 4 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2299

– Vilaverd, 25 de març de 1815. Venda a carta de gràcia que realitza Magí Esteve, pagès de la Riba, “per a subvenir a las necessitats que de present tenen molt urgents” de dues parades de terra de 8 quartans de sembradura a la partida Solans del terme de Vilaverd a favor de Pere Oller, pagès de la mateixa vila; el preu és de 150 lliures.

Foli, 4 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2299

– Montblanc, 29 d'octubre de 1813. Venda del dret de lluir de la peça de terra anterior que efectua Macià Malet, pagès de Montblanc a favor d'Anton Català, pagès de Vilaverd, per 600 lliures.

Foli, 4 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2299

– Montblanc, 21 de març de 1819. Debitori que signa Antoni Català, pagès i traginer de Vilaverd, a Josep Grau Forès, blanquer de Valls, de 1.648 lliures pel valor de les mercaderies “de són ofici de curtidor” que li ha venut en diverses ocasions, el primer promet pagar en un termini de tres anys.

Foli, 4 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2299

Notari Manuel-Joaquim Berenguer Berenguer

– Montblanc, 6 de març de 1849. Anton Vives i Josepa Torner, pagesos de Sarraal, per pagar a Francesc Cabeça, comerciant de Valls, la quantitat de 2.956 lliures, a costa dels béns de Josepa Torner, hereva del seu pare, Josep Torner Miró, per 1.195 lliures que li confessà deure segons escriptura feta davant el notari de Valls Josep Marrugat Ferran (1834), realitza una insolutumdació d'una peça de terra situada a la partida de Sant Joan del terme de Sarraal, una segona a la partida de Vallcervera i moltes altres més.

Foli, 4 f. (dos folis impresos són de la coberta, també hi ha cosit un full en quart de la comptaduria d'hipoteques), sign. 2300

Notari Josep M. Gassol i d' Ortiz

– Montblanc, 26 de setembre de 1856. Carta de pagament que signen Josep Bergadà Siscart, pagès natural i resident de Rocallaura, i la seva esposa Maria Guasc, natural de Miramar i habitant a Rocallaura, a favor de Josep Guasc Tous,

pagès de Miramar de 270 lliures en concepte del dot promès en els capítols matrimonials signats davant el notari Manuel Berenguer, el 30 de juliol de 1834.

Foli, 4 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2301

– Montblanc, 22 de gener de 1860. Debitori de 400 lliures (1.266 rals) que signa Josep Guasc Tous, pagès de Miramar, a favor de Francesc Magrinyà de Lilla. Pagarà en un termini de cinc anys.

Foli, 4 f., sign. 2302

Notari Joan Carpa Calbó

– Montblanc, 14 de maig de 1865. Poder de Ramon Cendrós Arnau, pagès de 49 anys, veí de Barcelona, a Joan Pellicer Cendrós, serraller de Montblanc, per a poder participar en nom seu en subhastes.

12 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2303

– Montblanc, 18 de maig de 1866. Testament de Pere-Joan Miret Jover, pagès propietari de Vilaverd, de 72 anys, fill de Josep M. i Rosa, casat amb Francesca Català. S'adjunta inventari dels béns.

14 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2303

– Montblanc, 18 de juny de 1870. Poder de Ramon Miret Cartanyà, comerciant de Vilaverd, de 26 anys a favor de Ramon Cartanyà Miró, propietari del mateix poble. Sign. 2303

Ramon Gosé Blavia

– Montblanc, 8 d'octubre de 1878. Poder dels germans Josepa, Mercè, Dolors i Andreu Vilamajor, al seu germà Rafael, tots habitants de Montblanc.

– Montblanc, 8 d'octubre de 1878, relació de béns que realitzen els germans Vilamajor com a hereus de Maria Mercè Vilamajor Ixart, morta sense testament el 17 d'abril de 1850.

6 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2304

Gabriel Vilalta Amenós

– Montblanc, 7 de desembre de 1912. Testament de Francesc Moix Tarragó, de 50 anys, natural i veí de Forès.

2 f., sign. 2305 (mecanografiat)

Rafael Cerdà

– Montblanc, 2 d'abril de 1928. Adjudicació de béns que realitzen Joan Ponts Oliva, pagès de Barberà de la Conca, i Carme Miquel Ponts, de Valls, com a hereus d'Antònia Oliva Miró. Foli, sign. 2306.

Notaria de Santa Coloma de Queralt

Joan Roca

– [Fragment del Capbreu de Savallà del Comtat]

Savallà, 14 d'abril - 17 d'abril de 1594. Sense coberta, al davant consta que el document conté sis mans, és a dir, quaderns, dels quals únicament n'hi ha un.

Els confessants són els següents:

• Margarida Vilar, filla de Jaume, teixidor de lli, difunt, i Joana, en el seu nom actua el curador, Jaume Martí.

• Macià Huguet, pagès de Belljoc, terme de Savallà del Comtat.

• Bartomeu Reiner, pagès.

• Mateu Genovès, pagès.

• Antoni Roc, pagès.

• Jaume Mata, pagès nascut a Guimerà.

• Joan Janou, de Cabestany.

• Antoni Masades, pagès, de Segura.

• Antoni Vilar, pagès, de Segura.

• Antoni Mercer, prevere i rector de Savallà.

• Bartomeu Bafarull, prevere, obtentor del benefici de Sant Nicolau, de l'església de Savallà.

15 f., sign. 2205

Josep Conangla Janer

– Santa Coloma, 11 de febrer de 1844. Venda a carta de gràcia de 3 jornals de terra campa, vinya i bosc a la partida Coma d'En Roc, del terme de Vallespinosa, que realitzen Pau i Ramon Anglès, pare i fill, pagesos de Vallespinosa, a favor de Jaume Gual Llenes, de Querol, per l'import de 180 lliures.

4 f. (dos són de la coberta), sign. 2328

Notaria de Sarral

Francesc Moles Pasqual

Sarral, 1 de setembre de 1782. Creació de censal que fa Josep Elies a favor d'Andreu Queralt, tots pagesos de Cabra del Camp.

5 f., sign. 2316

Francesc Generès Molins

– Cabra del Camp, 14 de novembre de 1790. Creació d'un censal que fa Joan Gener Calbó a favor de Joan Queralt Alemany, pagesos de Cabra. El primer s'obliga amb una peça de terra de 140 pams de llargada i 72 d'amplada a la partida de la Peixera, dins el mateix terme.

5 f., sign. 2317

Francesc Ferrer Porta

– Sarral, 29 de setembre de 1810. Encarregament d'un censal de 600 lliures (18 lliures de pensió anual) que fa Josep Rosanes Ponts, pagès de Sarral, a favor de la comunitat de preveres de Valls. L'origen d'aquest deute és la venda del molí, fàbrica d'aiguarent i trull situat al carrer Sant Joan, prop de la muralla que Josep Ponts, pagès de Sarral, féu a Miquel Tarragó Vellet, per 2.300 lliures, sota pacte que sis-cents quedaven en poder dels Rosanes per encarregar-se d'un censal que el Tarragó devia a la comunitat vallenca com a hereu del seu pare Joan Tarragó. L'escriptura és una còpia efectuada el 1827.

4 f., sign. 2320

– Sarral, 12 d'octubre de 1804. Venda d'un hort tancat al terme de Cabra del Camp que fa Andreu Queralt Capdevila, pagès, a Francesc Vendrell, també pagès, tots de Cabra, per a lliurar-se d'un censal de 280 lliures 13 sous i 4 diners que feia a Joan Vilella, cursant de Teologia, obtentor d'una capellania fundada a l'església de Lilla. L'escriptura és una còpia literal feta el 1852.

4 f. (dos són de la coberta), hi ha dos documents sòlts, sign. 2333

– Sarral, 17 d'agost de 1833. Manuel Siscart Bages, pagès natural de Rocallaura, ven una casa amb el seu corral i hort, situada en aquesta població, a Francesc Sants, pagès del mateix lloc.

3 f. (dos folis són de coberta), sign. 2322

Bonaventura Ferrer Martí

– Sarral, 22 d'octubre de 1843. Venda d'una casa i corral a Sarral que efectuen Joan Carbonell, pagès, i la seva esposa Francesca Rossell, de Sarral, a Joan Fabregat, pagès veí del Pla de Santa Maria, per 290 lliures.

4 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2327

– Sarral, 14 de juliol de 1851. Capítols matrimonials entre Pere Canela Tous, pagès de Cabra, fill de Joan i Teresa, i Isabel Vives Rodon, filla de Joan i Francesca.

4 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2331

Francesc Prat Boada

– Sarral, 18 de juliol de 1852. Capítols matrimonials entre Josep Romeu Balenyà, fill de Josep i Maria, la mare i el fill resideixen a Figuerola del Camp, i Teresa Contijoc Carbonell, filla de Francesc i Josepa, de Rocafort de Queralt. L'escriptura és una còpia feta pel notari de Montblanc Carles Montfar Cantons, el 1890.

8 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2339

Pasqual Mas Mas

– Barberà de la Conca, 27 de juliol de 1917. Capítols matrimonials pactats entre Josep Saumell Bella, pagès de 26 anys, fill de Josep S. Baldú, de Blancafort, i Maria B. Calbet, de Barberà, i Carme Miquel Ponts, de 14 anys, filla de Josep M. Miró i Antònia P. Oliva, de Barberà.

6 f. (dos folis són de la coberta), sign. 2341

ABREVIATURES: f. = foli/s; sign. = signatura topogràfica.